

Instrukcja sporządzania Studium Wykonalności przedsięwzięcia ubiegającego się o dofinansowanie ze środków NFOŚiGW - generator

I. Informacje ogólne

1. Studium Wykonalności stanowi rozszerzenie i uzupełnienie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie przedsięwzięcia, które wypełniane są w Generatorze Wniosków o Dofinansowanie (zwanym dalej „GWD”).
2. Studium Wykonalności składa się z dwóch części:
 - a) Studium Wykonalności – część opisowa,
 - b) Studium Wykonalności – część obliczeniowa (model finansowy).
3. Poszczególne części Studium Wykonalności, o których mowa powyżej w pkt. 2a i 2b, stanowią w GWD odrębne załączniki.
4. Część obliczeniowa Studium Wykonalności, o której mowa w pkt. 2b powyżej, niezależnie od formy składania wniosku o dofinansowanie, jest przesłana do NFOŚiGW jedynie w wersji elektronicznej poprzez GWD, w formie aktywnego modelu finansowego. Szczegółowe informacje w tym zakresie zawarte są w dalszej części niniejszej instrukcji (patrz cz. III).

II. Studium Wykonalności – część opisowa

5. Część opisowa Studium Wykonalności sporządzana jest w postaci odrębnego dokumentu.
6. Zakres części opisowej:

1. Informacje o Wnioskodawcy:
 - 1.1. Forma prawna i struktura własnościowa.
 - 1.2. Przedmiot działalności.
 - 1.3. Kwalifikacje i doświadczenie kadry zarządzającej odpowiedzialnej za realizację przedsięwzięcia.
 - 1.4. Doświadczenie Wnioskodawcy w realizacji innych przedsięwzięć.
2. Opis przedsięwzięcia:
 - 2.1. Cel, opis i zakres rzeczowy przedsięwzięcia.
 - 2.2. Analiza techniczna i technologiczna.
3. Analiza alternatywnych rozwiązań:

Charakterystyka alternatywnych rozwiązań lokalizacyjnych i technologiczno-organizacyjnych. Uzasadnić wybór najbardziej opłacalnego rozwiązania technicznego i zakresu przedsięwzięcia, który pozwala na uzyskanie efektu ekologicznego. Spośród rozwiązań technicznych (technologia, rozmieszczenia przestrzenne, itp.) umożliwiających osiągnięcie celów założonych przy formułowaniu zakresu niezbędnych inwestycji należy w drodze analizy opcji (wraz z analizą tzw. „wariantu zerowego” tj. zaniechanie realizacji przedsięwzięcia), z wykorzystaniem metod ekonomicznych m.in. analiz efektywności kosztowej, wskazać rozwiązania najefektywniejsze ekonomicznie.
4. Plan wdrożenia przedsięwzięcia:
 - 4.1. Struktura organizacyjna jednostki odpowiedzialnej za wdrażanie przedsięwzięcia.
 - 4.2. Niezbędne działania przygotowawcze do realizacji przedsięwzięcia wynikające z uzyskanych decyzji/pozwoleń, w tym stan obecny.
 - 4.3. Harmonogram rzeczowo-finansowy przedsięwzięcia.
5. Finansowanie przedsięwzięcia:
 - 5.1. Analiza zdolności Wnioskodawcy do obsługi planowanego zadłużenia związanego z realizacją przedsięwzięcia.
 - 5.2. Planowane koszty całkowite i kwalifikowane przedsięwzięcia.
 - 5.3. Planowane źródła finansowania kosztów całkowitych i kwalifikowanych przedsięwzięcia – zgodnie z zakładką „Źródła finansowania” z Wniosku wypełnianego w GWD.

Wnioskodawca powinien przedstawić planowane źródła finansowania kosztów całkowitych przedsięwzięcia (z uwzględnieniem podatku VAT) w podziale na środki własne, środki NFOŚiGW oraz zewnętrzne źródła finansowania, przy czym każde źródło powinno być szczegółowo opisane z podaniem warunków na jakich finansowanie ma być pozyskane (okres finansowania, oprocentowanie, zabezpieczenia, itp.).

W przypadku środków własnych należy wskazać źródła pochodzenia środków (np. bieżąca działalność gospodarczej podmiotu; posiadane lokaty terminowe/rachunki inwestycyjne).

W przypadku planowanego dokapitalizowania podmiotu należy wskazać kwotę, termin, kto ma objąć udziały/akcje oraz udokumentować, że określony inwestor dysponuje środkami na dokonanie dokapitalizowania.

Przy projektowaniu warunków dofinansowania ze środków NFOŚiGW Wnioskodawca powinien uwzględnić planowaną rentowność i płynność finansową przedsięwzięcia, bazując na generowanych przychodach przedsięwzięcia, bądź oszczędnościach w kosztach eksploatacyjnych, ich wysokości w stosunku do kosztu przedsięwzięcia, rocznych kosztów eksploatacji, rocznych kosztów obsługi zadłużenia zaciągniętego na realizację przedsięwzięcia). Oczekuje się, że:

- przygotowywane przez Wnioskodawcę prognozy finansowe będą opracowane w sposób racjonalny i uzasadniony, na podstawie realnych, opisanych we wniosku/studium wykonalności założeń,
- okres karencji w spłacie kapitału pożyczki będzie niezbędny, powiązany z osiąganiem efektów finansowych uzyskiwanych z realizowanego przedsięwzięcia (np. rozpoczęcie spłaty rat kapitałowych po osiągnięciu zdolności produkcyjnych), z zastrzeżeniem, że nie może on przekraczać maksymalnego okresu ustalonego w programie priorytetowym. Należy przy tym pamiętać, że nie ma karencji w spłacie odsetek,
- okres spłaty kapitału pożyczki prognozowany przez Wnioskodawcę będzie niezbędny - należy uzasadnić, że zaproponowany poziom nadwyżki finansowej generowanej przez przedsięwzięcie, powstałej w wyniku uzyskiwania przychodów bądź oszczędności na kosztach eksploatacyjnych i/lub nadwyżki pochodzącej z pozostałej działalności Wnioskodawcy, przeznaczonej na spłatę pożyczki jest optymalny, co potwierdza także m.in. wartość wskaźnika pokrycia obsługi zadłużenia (WPOD: [(środki pieniężne z działalności operacyjnej + środki pieniężne z działalności inwestycyjnej + wpływy z działalności finansowej + środki pieniężne na początek okresu) / wydatki z działalności finansowej], bądź spełnienie relacji dotyczącej długu i jego obsługi wg art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Warunki udzielenia dofinansowania powinny stanowić niezbędne i uzasadnione preferencje dla Wnioskodawcy, dlatego NFOŚiGW zastrzega, że na etapie oceny wniosku, na podstawie analiz finansowych przedsięwzięcia (zdolność przedsięwzięcia do samofinansowania się) i/lub Wnioskodawcy, może postanowić o innym niż zaproponowany przez Wnioskodawcę okresie karencji w spłacie kapitału pożyczki (np. krótszym w przypadku braku uzasadnienia finansowego przedstawionej propozycji, wydłużonym w przypadku ubiegania się o ewentualne umorzenie), okresie spłaty kapitału pożyczki i w konsekwencji okresie finansowania).

Zewnątrz źródła finansowania (np. pożyczka, kredyt bankowy) powinny być opisane w zakresie analogicznym jak dla dofinansowania z NFOŚiGW, przy czym w przypadku pożyczek (tzw. podporządkowanych, właścicielskich od udziałowca, czy od podmiotu powiązanego) należy przedstawić także sytuację finansową podmiotu udzielającego pożyczki potwierdzającą możliwość dysponowania odpowiednimi środkami (nie dotyczy instytucji finansowych jak np.: WFOŚiGW lub bank).

W przypadku przedsięwzięć realizowanych w formule „project finance” powinien zostać zapewniony udział środków własnych Wnioskodawcy w wysokości minimum 15% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia (z zastrzeżeniem, że środki własne nie obejmują: kredytów bankowych, emisji obligacji, pożyczek właścicielskich, pożyczek udzielonych przez inne podmioty itp.) wniesiony w postaci udziału kapitału zakładowego pokrytego wkładem pieniężnym, wraz z wymogiem wydatkowania środków własnych w pierwszej kolejności.

Przy czym przedsięwzięcie realizowane w formule „project finance” oznacza przedsięwzięcie realizowane przez podmiot:

- utworzony specjalnie w celu realizacji przedsięwzięcia, który nie rozpoczął jeszcze prowadzenia działalności operacyjnej, lub
- który prowadzi działalność operacyjną krócej niż 3 pełne lata obrachunkowe, lub
- który prowadzi obecnie działalność gospodarczą, ale w innej dziedzinie niż charakter przedsięwzięcia zgłoszonego we wniosku o dofinansowanie - szczególnie w przypadku, kiedy skala prowadzonej dotychczasowej działalności podmiotu nie gwarantuje ewentualnego zwrotu środków w przypadku niepowodzenia realizacji przedsięwzięcia.

6. Analiza finansowa ¹ – dane do analizy powinny być spójne z zakładką „Dane finansowe” z Wniosku wypełnianego w GWD:

6.1. Założenia i metodyka analizy finansowej.

¹ Przeprowadzając analizę finansową można posilkować się „Metodyką oceny finansowej wniosku o dofinansowanie” dostępną na stronach NFOŚiGW (<https://www.gov.pl/web/nfosigw/informacje-ogolne>).

- 6.2. Analiza bieżącej sytuacji finansowej Wnioskodawcy (na podstawie sprawozdań finansowych/budżetowych za 3 ostatnie lata obrachunkowe).
- 6.3. Analiza popytu i prognoza przychodów sporządzona w oparciu o analizę rynku Wnioskodawcy, tj. system poboru opłat (przychody), usługi/produkty, konkurenci, oferenci, nabywcy, ceny jednostkowe, wolumeny sprzedaży, dystrybucja, itp.
- 6.4. Prognoza kosztów operacyjnych (założenia, najistotniejsze pozycje składowe, ceny jednostkowe, wolumeny, itp.).
- 6.5. Analiza zapotrzebowania na kapitał obrotowy Wnioskodawcy.
- 6.6. Prognoza rachunku zysków i strat, w tym:
 - 6.6.1. Prognoza kosztów i przychodów operacyjnych wyodrębnionych dla przedsięwzięcia,
 - 6.6.2. Prognoza rachunku zysków i strat dla Wnioskodawcy
- 6.7. Prognoza bilansu dla Wnioskodawcy.
- 6.8. Prognoza rachunku przepływów pieniężnych dla Wnioskodawcy .
- 6.9. Prognoza budżetu Wnioskodawcy².
- 6.10. Ocena wykonalności i trwałości finansowej³.

Wnioskodawca powinien dokonać analizy i podsumowania wykonalności i trwałości finansowej przedsięwzięcia, przy czym wykonalność finansowa oznacza, że Wnioskodawca będzie dysponował środkami pieniężnymi wystarczającymi do realizacji/wdrożenia przedsięwzięcia, natomiast trwałość finansowa oznacza, że Wnioskodawca będzie dysponował środkami pieniężnymi do późniejszego zarządzania aktywami i ich eksploatacji. Analiza wykonalności i trwałości finansowej przedsięwzięcia powinna być przeprowadzona w oparciu o rachunek przepływów pieniężnych, z którego powinno wynikać, że Wnioskodawca ma dodatnie roczne saldo przepływów pieniężnych na koniec każdego roku prognozy.

Jeżeli wykonalność i trwałość finansowa zależy od powodzenia realizacji inwestycji prowadzonej przez podmiot trzeci (np.: możliwość odbioru ciepła jest uzależniona od wybudowania suszarni drewna) należy przedstawić informacje dotyczące aktualnego stanu zaawansowania realizacji tej inwestycji, inwestora, kosztu całkowitego, planowanej daty zakończenia oraz inne informacje niezbędne do oceny wykonalności i trwałości wnioskowanego przedsięwzięcia.
- 6.11. Ocena wyników analizy finansowej i analizy wskaźnikowej (wybrane zgodnie ze specyfiką branży, rodzajem prowadzonej sprawozdawczości finansowej wskaźniki obrazujące bieżącą i prognozowaną sytuację finansową Wnioskodawcy).
7. Ocena ryzyka i analiza wrażliwości.
 - 7.1. Analiza ryzyka.

Analiza ryzyka – powinna być wykonana z uwzględnieniem poniższych obszarów ryzyka:

 - ryzyko operacyjne (np. posiadanie niezbędnej dokumentacji technicznej i decyzji administracyjnych, prawidłowość i stabilność struktury instytucjonalnej, itp.),
 - ryzyko ekologiczne, w tym: osiągnięcia i utrzymania efektu rzeczowego i ekologicznego m.in. w określonych terminach,
 - inne, w tym wykonalności i trwałości finansowej.

Analiza ryzyka powinna mieć charakter jakościowy i omówić okoliczności, które mogą spowodować wystąpienie określonej sytuacji. Należy przedstawić ocenę prawdopodobieństwa faktycznego wystąpienia danego ryzyka poprzez przypisanie do niego jednej z trzech kategorii prawdopodobieństwa (niskiego, średniego i wysokiego) oraz opisać okoliczności, jakie przyczyniłyby się do wystąpienia takiej sytuacji wraz ze wskazaniem działań, które podejmie Wnioskodawca w sytuacji wystąpienia ryzyka powodujących zagrożenie wystąpienia utraty płynności finansowej.
 - 7.2. Analiza wrażliwości.

Analiza wrażliwości – ma za zadanie zbadanie wpływu istotnych parametrów (zdefiniowanych czynników ryzyka) na:

 - coroczny wynik finansowy netto Wnioskodawcy,
 - coroczne saldo niezdyktowanych przepływów pieniężnych na koniec każdego roku prognozy.

Analizę wrażliwości należy sporządzić na okres stanowiący sumę okresu realizacji oraz trwałości finansowej przedsięwzięcia (dotacja/pożyczka). W przypadku dofinansowania w formie dotacji za okres trwałości finansowej przedsięwzięcia przyjmuje się standardowo okres pięciu lat od daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia (o ile inny okres trwałości nie wynika z wymagań określonych dla danego konkursu/naboru z danego programu priorytetowego). W przypadku dofinansowania w formie pożyczki okres trwałości finansowej to okres finansowania, który oznacza sumę okresu wypłat,

² Dotyczy podmiotów prowadzących gospodarkę finansową w formie budżetu (w tym: JST i ich związki).

³ Wykonalność i trwałość finansową należy rozpatrywać w odniesieniu do Wnioskodawcy z uwzględnieniem realizowanego przedsięwzięcia.

karencji w spłacie kapitału oraz spłat pożyczki (zgodnie z zakresem części opisowej studium wykonalności w pkt. 5.3).

III. Studium Wykonalności - część obliczeniowa

7. Część obliczeniowa sporządzana i prezentowana jest w aktywnym modelu finansowym, sporządzonym w postaci arkusza kalkulacyjnego. Model finansowy powinien zawierać analizy finansowe oraz być sporządzony w taki sposób, aby można było prześledzić tok poprawności dokonanych wyliczeń (arkusze kalkulacyjne powinny być powiązane ze sobą aktywnymi i odblokowanymi formułami, które nie mogą być ukryte). Poprawny model finansowy powinien składać się z wyraźnie wyodrębnionych elementów (np. zakładek):

- założenia,
- obliczenia,
- wyniki,
- wyliczenie luki finansowej (na potrzeby oceny dopuszczalności pomocy publicznej – o ile dotyczy).

Wyliczenia w zakładkach: obliczenia, wyniki, wyliczenie luki finansowej (o ile dotyczy) nie mogą być wykonane poprzez dokonanie operacji na wartościach niewiadomego pochodzenia wpisanych „ręcznie”. Powinny mieć swoje źródło w założeniach, a rezultaty dokonanych obliczeń przeprowadzonych za pomocą widocznych i odblokowanych formuł powinny być uwidocznione w tabelach wynikowych.

Model powinien prezentować sprawozdania finansowe w zakresie dotychczasowej działalności wnioskodawcy i prognozy w okresie odniesienia w układzie zgodnym z ustawą o rachunkowości (rachunek zysków i strat, bilans, rachunek przepływów pieniężnych – nawet jeśli wnioskodawca nie jest zobligowany ustawą do jego sporządzania) oraz przepływy dla projektu niezbędne do wyliczenia wskaźników efektywności finansowej i luki finansowej.

8. Arkusz kalkulacyjny nie powinien być chroniony i skompresowany, a także nie powinien zawierać łączy do zewnętrznych plików.
9. Uzupełnienie tabel finansowych zawartych we wniosku wypełnianym w GWD nie zastępuje sporządzenia aktywnego modelu finansowego. Tabele finansowe zawarte w GWD służą wyłącznie do prezentacji wyników obliczeń przeprowadzonych w modelu finansowym, w oparciu o przyjęte założenia. Tabele finansowe o zakresie wskazanym w GWD powinny stanowić część modelu finansowego, a co za tym idzie być odpowiednio powiązane z pozostałymi danymi modelu, z uwzględnieniem wymagań odnośnie aktywnych formuł.

IV. Dodatkowe objaśnienia do sporządzenia Studium Wykonalności

10. Przedstawiony w Studium Wykonalności zakres analizy finansowej może być rozszerzany odpowiednio do charakteru i/lub struktury prawno-finansowej przedsięwzięcia;

11. Założenia do analizy finansowej:

- Poszczególne elementy analizy finansowej powinny posiadać realne i uzasadnione założenia, z przywołaniem źródeł danych lub opisem metodologii ich sporządzenia;
- Analiza finansowa powinna być sporządzona w cenach stałych (realnych). Należy zwrócić uwagę, że przeprowadzenie analizy w cenach stałych nie jest równoznaczne z brakiem zmienności cen. Ceny stałe (realne) tym różnią się od cen bieżących (nominalnych), że nie uwzględniają wpływu inflacji na dane finansowe. Jednakże ceny stałe mogą ulegać zmianie z powodów pozainflacyjnych. Dla cen stałych zaleca się stosowanie stopy dyskontowej w wysokości 4%;
- Zagadnienia podatkowe powinny zostać ujęte w oparciu o obowiązujące przepisy prawa;
- Założenia makroekonomiczne, o ile są niezbędne dla przeprowadzenia analizy, powinny zostać ujęte i przedstawione w zakresie adekwatnym dla charakteru przedsięwzięcia i jego modelu finansowego, z podaniem źródeł pochodzenia danych. Zaleca się stosowanie wskaźników makroekonomicznych publikowanych przez Ministerstwo Finansów w dokumencie pn.

„Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw”, po skorygowaniu nieaktualnych danych i przyjęciu danych z ostatniego roku dla następnych lat prognozy. W przypadku wykorzystania innych wartości wskaźników makroekonomicznych należy przedstawić uzasadnienie i źródło tych danych.